

MODALITĂȚI DE SPRIJIN LOGISTIC ÎN OPERAȚIILE MULTINAȚIONALE CONDUSE DE CĂTRE UNIUNEA EUROPEANĂ

TYPES OF LOGISTIC SUPPORT IN MULTINATIONAL OPERATIONS LED BY THE EU

Col.prof.univ.dr. Sorin PÎNZARIU*
Col.drd. Aurel ILIUȚĂ**

În funcție de tipul operației multinaționale conduse de către Uniunea Europeană, amploarea și mărimea unei operații, respectiv de resursele alocate acțiunilor militare, de către statele participante cu trupe sau, în ultimă instanță de caracteristicile și factorii care influențează sprijinul logistic, putem regăsi modalități de sprijin logistic în variante bine determinate sau combinații între acestea.

Depending on the type of EU-led multinational operations, scale and size of operations, namely the resources allocated to military actions by participating States' troops, and eventually on the characteristics and factors influencing logistic support, we can find ways to support logistic well-defined variants or combinations of these.

Cuvinte-cheie: Uniunea Europeană; operații multinaționale; proceduri; sprijin logistic; planificare; organizare.

Keywords: European Union; multinational operations; proceeding; logistic support; planning; organization.

Modalitățile de sprijin logistic, în operațiile multinaționale conduse de către Uniunea Europeană, în conformitate cu concepția de sprijin logistic a organizației, dar și cu mecanismele „tip Atena”, acoperă diverse situații, de la sprijinul logistic integrat multinațional, în dimensiune completă la sprijinul național (de aceeași dimensiune).

A. În ceea ce privește modalitatea de asigurare a sprijinului logistic în variantă națională, TCNs (Troop Contributing Nations – Țările Contribuitoare cu Trupe) sunt responsabile de felul în care forțele alocate operațiilor militare conduse de către UE sunt integral sprijinite și pregătite pentru misiune. Această opțiune nu ia în calcul aranjamente multinaționale, bi sau multilaterale și din această privință, costurile participării la astfel de acțiuni militare sunt destul de însemnate.

Un rol important în această opțiune de sprijin logistic o au Elementele de Sprijin Naționale care

dispun de resursele necesare în vederea asigurării sprijinului logistic pentru forțelor naționale dislocate în teatrul de operații. NSEs (Elementul de Sprijin Național) reprezintă structuri de sprijin logistic de linia a III-a de sprijin care asigură interfața dintre forțele naționale și structurile de forțe multinaționale, pe de o parte, iar pe de altă parte păstrează legătura cu țara trimițătoare.

Așa după cum menționam anterior, aceste structuri de tip NSEs nu au subordonare în teatrul de operații, ele fiind sub autoritatea de comandă și control a autorităților lor naționale.

Spre deosebire de operațiile conduse de către NATO, în acțiunile militare desfășurate sub comanda UE, NSEs trebuie să acționeze în strânsă coordonare și cooperare cu întreaga conducere a Forței Multinaționale, în special cu Comandantul Forței (*Force Commander/FCdr*), precum și cu autoritățile subordonate conceptului de Națiune Gazdă (*Host Nation/HN*). Pe baza acestor cerințe, UE recomandă TCNs să plaseze NSEs sub Controlul Logistic (Logistic Control LOGCON) al FCdr.

B. O altă opțiune de sprijin logistic în operațiile multinaționale conduse de către UE este Sprijinul

*Universitatea Națională de Apărare „Carol I”

e-mail: sorinpinz@yahoo.com

**Universitatea Națională de Apărare „Carol I”

e-mail: floris 1989@yahoo.com

Logistic Multinațional. În acest caz, TCNs sunt îndemnate să ia în considerare implementarea aranjamentelor multinaționale. Soluțiile de sprijin logistic multinațional sunt, în cele mai multe cazuri, opțiuni eficiente care nu numai că asigură optimizarea efortului logistic (reducerea amprentei logistice) în JOA (aria de operație), dar asigură și reducerea efortului TCNs. Variantele care pot fi regăsite în cazul adoptării acestei opțiuni sunt: Națiunea Cadru; Națiunea Conducătoare Logistic și Națiunea Specializată cu Rol Logistic; Aranjamente Logistice Multinaționale; Unitatea Logistică Integrată Multinațională și Unitatea Logistică Multinațională.

B1. Națiunea Cadru (Framework Nation/FN) ia în considerare soluția oferită de o TCN sau un grup de state care se oferă voluntar sau pentru care Consiliul UE și-a dat acordul să dețină responsabilități specifice într-o operație asupra căreia UE exercită controlul politic. Din această perspectivă, FN asigură formarea și sprijinul Comandamentului Operației/Forței (*Operation Head Quarter/Force Head Quarter/ OHQ/FHQ*) și nucleul lanțului militar de comandă, împreună cu statul major, comunicațiile și informatica și sistemul logistic și, de asemenea, contribuie cu un număr semnificativ de bunuri și capacități la operația multinațională planificată să se desfășoare/află în curs de desfășurare.

B2. Națiunea Conducătoare Logistic și Națiunea Specializată cu Rol Logistic

În acest caz, o TCN este declarată Națiune Conducătoare din punct de vedere Logistic (*Logistic Lead Nation/LLN*) dacă își asumă responsabilitatea totală pentru organizarea și coordonarea unui spectru largit și convenit de sprijin logistic pentru întreaga sau o parte din structura Forței Multinaționale, inclusiv pentru comandamentele subordonate, aflate/situate/dislocate într-o anumită arie geografică și pentru o perioadă de timp determinată. Specific operațiilor multinaționale conduse de către UE, o LLN poate asigura simultan capacități și ca Națiunea Specializată cu Rol Logistic (*Logistic Role Specialised Nation/LRSN*). În cazul operațiilor conduse de către NATO, cel puțin din punct de vedere conceptual nu regăsim această situație. În realitate, situația operațională poate impune și adoptarea unei astfel de soluții, chiar și în cazul operațiilor conduse de către Alianță.

O TCN își asumă responsabilitatea de LRSN atunci când acceptă să asigure sau să furnizeze o capacitate logistică specifică și/sau sprijinul pentru toată sau o parte a Forței Multinaționale într-o arie geografică și pentru o perioadă de timp înainte stabilită. Pe timpul pregătirii unei operații militare conduse de UE este mai convenabilă identificarea unei LLN și una sau mai multe LRSN. Din punct de vedere al procesului de planificare, este reglementat rolul pe care îl are OpCdr în ceea ce privește desfășurarea Conferinței de Generare a Forței (*Force Generation/FG*) în care se analizează opțiunile de sprijin logistic a Forței Multinaționale.

Pentru identificarea LLN sau a LRSN, OpCdr poartă negocieri cu TCNs care solicită sprijinul, în scopul determinării cu certitudine a responsabilităților pentru LLN/LRSN și de a se asigura că Solicitarea Cerințelor (*Statement of Requirement/ SOR*) oferă acel nivel de libertate de mișcare pentru Forța Multinațională, în scopul ducerii la îndeplinire a concepției comandantului forței.

Se consideră că LLN (odată ce acceptă acest statut) trebuie să asigure¹:

- luarea în considerare a reglementărilor aplicabile care influențează sprijinul logistic al altor TCNs, sprijin condus de către acestea;
- să-și asume comanda pentru coordonarea sarcinilor și responsabilităților HN sau, dacă aceasta nu există, de către comandantul forței, cu consultarea și participarea TCNs;
- să-și asume comanda îndeplinirii unor sarcini specifice identificate de către Comandamentul pentru Operații al Centrului de Coordonare Logistică (*Operation Headquarter of Logistic Coordination Centre/OHQ LogCoC*);
- să-și asume responsabilitatea structurii de comandă și control logistic.

În ceea ce privește LRSN, aceasta trebuie să ia în considerare:

- reglementările aplicabile care influențează sprijinul logistic al altor forțe ale TCNs pentru care își asumă rolul de specialist;
- să aibă în vedere mecanismul de asigurare a compensațiilor sau a rambursării valorii serviciilor și/sau capacităților asigurate, obiect al acordurilor încheiate între părțile implicate. Din această perspectivă, modul

în care se realizează (asigură) rambursarea cheltuielilor generate de asigurarea sprijinului logistic este reglementat de prevederile UE, în materie de asigurare financiară.

B3. Aranjamentele de Sprijin Logistic Multinațional asigură obținerea susținerii necesare forțelor unei/unor TCNs, în situațiile în care nicio țară participantă la operația multinațională sub comanda UE nu își asumă rolul de LLN sau LRSN(s). O altă situație vizează cazul în care există o LLN sau LRSN, dar acestea nu sunt în măsură (nu dispun de capacitățile necesare) să asigure sprijinul logistic pentru îndeplinirea cerințelor operaționale. În cazul adoptării soluției aranjamentelor de sprijin logistic multinațional, cerințele esențiale pentru încheierea acestui tip de documente sunt eficiența și eficacitatea. Demn de evidențiat este că, pe timpul participării unor TCNs la operațiile multinaționale conduse de UE, încheierea aranjamentelor de sprijin logistic multinațional poate reprezenta singura opțiune (caz în care resursele fie sunt reduse, fie sunt insuficiente pentru participarea la operație).

Din perspectiva încheierii acordurilor de sprijin logistic, la nivelul UE se consideră că TCNs trebuie să ia în considerare, încheierea unor astfel de aranjamente bilaterale sau multilaterale pentru a partaja costurile operației sau chiar pentru a identifica căi și modalități de depășire a limitărilor și constrângerilor din punct de vedere logistic care pot apărea pe timpul desfășurării operațiilor multinaționale conduse de către UE. O condiție a încheierii acestor acorduri este generată întotdeauna de eficiența și eficacitatea din punct de vedere operațional.

La fel ca și în operațiile multinaționale conduse de către ONU sau NATO și în cele aflate sub comanda Uniunii Europene, încheierea unor aranjamente bi sau multilaterale de sprijin logistic reprezintă o cerință a procesului de planificare și ea trebuie luată în considerare încă din fazele inițiale ale demarării acestui efort cognitiv. Din punct de vedere practic, efectele unor astfel de acorduri de sprijin bilateral sau multinațional încheiate între un număr de TCNs trebuie să fie resimțite încă de la începutul operațiilor multinaționale.

Fiind o specificitate a operațiilor multinaționale conduse de către UE, TCNs, încă din fazele inițiale ale procesului de planificare, pot solicita coordonarea efortului de sprijin logistic în teatrul de

operații de către structuri de sprijin logistic activate în astfel de acțiuni militare, spre exemplu un OHQ LogCoC de nivel strategic sau un Comandament al Grupului Întrunit de Sprijin Logistic² (*Joint Logistic Support Group Headquarters/JLSG HQ*) sau a unui Centru de Coordonare Logistică în cadrul Comandamentului Forței (*FHQ Logistic Co-ordination Centre/ FHQ LogCoC*) de nivel operativ.

B4. Unități Logistice Integrate Multinaționale, Unități Logistice Multinaționale.

Din perspectiva operațiilor multinaționale conduse de către UE, Unitatea Logistică Integrată Multinațională (*Multinational Integrated Logistic Unit/MILU*) și Unitatea Logistică Multinațională (*Multinational Logistic Unit/MLU*) nu sunt altceva decât unități de sprijin logistic constituite prin efortul comun al două sau mai multe TCNs, în scopul asigurării sprijinului logistic de linia a III-a, unei forțe multinaționale aflate sub comandă unică. Diferențe majore între cele două tipuri de structuri nu sunt, cu excepția faptului că, spre deosebire de MILU, MLU este în mod normal sub control logistic în timp ce MILU se regăsește sub control operațional față de comandantul forței.

Conceptul de MILU nu reprezintă în mod deosebit o noutate el regăsindu-se și în concepția de sprijin logistic a NATO, după cum bine se poate observa din studiul documentelor specifice elaborate la nivelul Alianței. Noutate în domeniu este reprezentată de MLU (pe care nu o regăsim în operațiile multinaționale conduse de către NATO). Atât MILU, cât și MLU, în concepția UE sunt, în mod principal, elemente de sprijin logistic multinațional, în special în conflictele de mică intensitate sau pe timpul participării la operații multinaționale cu durată prelungită în care contribuția TCNs este redusă, iar sprijinul logistic se obține, în special, prin creșterea gradului de cooperare internațională.

MILU și MLU reprezintă, în fond, unități de sprijin logistic multinaționale, proiectate pentru acordarea susținerii necesare forțelor combatante în situațiile în care sprijinul logistic național nu este viabil sau este repartizat, într-o direcție diferită, în conformitate cu planul de sprijin logistic (anexa la planul de operații) aprobat de către OpCdr/FCdr.

Participarea TCNs la formarea, dotarea și instruirea MILU și MLU este încurajată de către UE, în condițiile în care acest tip de unități reprezintă un instrument important prin care TCNs

pot contribui eficient la efortul operațional general, la acțiunile militare conduse de către UE.

De regulă, comandanții MILU și MLU dețin, în mod normal, controlul operațional și controlul logistic (OPCON/LOGCON) asupra structurilor conduse. MILU și MLU, reprezintă, pe de altă parte, opțiuni de sprijin logistic atractive chiar și în situațiile în care o țară contribuitoare cu trupe este capabilă să asigure nucleul unității și/sau a structurii de comandă, ulterior, alte TCNs contribuie la augmentarea și/sau alăturarea unor unități complementare.

La nivelul UE este recomandat ca în cazul activării unor astfel de structuri, o națiune să asigure înființarea unității (prin realizarea cadrului structurii de comandă și control/C2 și a sistemelor de comunicații și informatică/CIS). Ulterior celelalte națiuni participante pot atașa structuri care să dea consistență MILU și MLU. Dorim să evidențiem, ca o particularitate, faptul că, în astfel de situații, Forța Multinațională nu are contribuție la stabilirea aranjamentelor de comandă și control, ele stabilindu-se între TCNs.

C. Sprijinul Națiunii Gazdă (Host Nation Support/HNS) reprezintă asistența civilă și militară acordată de către o țară gazdă altui stat și/sau organizație care are forțe dislocate pe, care operează pe/de pe sau tranzitează teritoriul aceluși stat. La baza acestui tip de asistență stau acordurile bilaterale și/sau multilaterale.

Prin HNS, Forța Multinațională aflată sub conducere UE poate să micșoreze și să eficientizeze efortul logistic propriu și cel al TCNs. HNS poate fi obținut atât sub forma materialelor, mijloacelor de transport, facilităților și serviciilor, cât și a serviciilor de securitate, translație, respectiv suport administrativ.

Pentru obținerea acestui tip de sprijin, fiecare TCNs sau un grup de TCNs trebuie să încheie cu țara gazdă aranjamente specifice, indiferent dacă prevederile lor au caracter bilateral sau multilateral. HNS nu trebuie confundat cu ceea ce reprezintă contractarea. Din acest punct de vedere dorim să evidențiem faptul că HNS nu include contractele încheiate de către TCNs pe plan local cu diverși operatori economici, respectiv cu cei din proximitatea teatrului de operații.

În conformitate cu experiența acumulată de către UE în operațiile conduse, în ultima perioadă de timp, abordarea corespunzătoare a procesului de planificare a HNS contribuie la asigurarea libertății

de mișcare și la sprijinul logistic eficient al forțelor la nivelul JOA. Extrem de important este faptul că HNS asigură derularea în condiții corespunzătoare a procesului de dislocare strategică (RSOI).

Din perspectiva gradului de suport oferit de către HNS, trebuie să scoatem în evidență faptul că acesta depinde de voința țării gazdă și de disponibilitatea resurselor locale în scopul sprijinirii structurilor de forțe multinaționale. Astfel, HNS, contribuie la fel ca alte soluții de sprijin logistic (complementar acestora) la reducerea amprentei logistice, în interiorul JOA.

Planificarea HNS reprezintă nu numai o parte integrantă și foarte importantă a procesului de planificare a sprijinului logistic, ci și un factor de influență asupra procesului de generare a forței. Procesul de planificare a HNS trebuie să se desfășoare cât mai exact, pentru a furniza nivelul dorit de sprijin la nivelul teatrului de operații. Din acest motiv, TCNs trebuie să asigure punerea în aplicare cât mai rapid a procedurilor de operare standard, astfel încât să permită țării gazdă să răspundă eficient și flexibil în cazul solicitărilor de sprijin, urmare firească a nevoilor operaționale.

Încheierea aranjamentelor de tip HNS reprezintă o responsabilitate comună atât a TCNs, cât și a OpCdr. În acest sens, încheierea unor aranjamente HNS poate fi făcută fie în numele Forței Multinaționale, fie în nume propriu, în numele TCNs. Datorită faptului că în JOA, resursele locale nu sunt suficiente, iar infrastructura sau serviciile asigurate de HNS pot fi deteriorate, respectiv inexistente, OpCdr trebuie să ia în considerare specificul situației politice și economice din țara respectivă și să urmărească să nu se intervină pe piața locală de maniera în care nevoile Forței Multinaționale să contribuie la creșterea competiției între TCNs și alți actori care se regăsesc în JOA.

D. Sprijinul Logistic al Contractorilor (Contractor Support to Operations/CSO) reprezintă o altă opțiune extrem de importantă de sprijin logistic în operațiile multinaționale conduse de către UE. Din punctul de vedere al planificatorilor, contractarea este privită mai mult ca o soluție de răspuns la cerințe de sprijin logistic care nu pot fi prevăzute, dar care apar, pe timpul desfășurării unei astfel de operații multinaționale. Un alt aspect al sprijinului logistic oferit de contractare privește procesul de externalizare a serviciilor către astfel de operatori economici în condițiile în care pe timpul procesului de planificare a sprijinului logistic au

fost identificate diverse capabilități care pot fi oferite Forței Multinaționale.

Aspectele rezultate (lecțiile identificate și cele învățate) au scos în evidență strânsa legătură dintre Sprijinul Oferit de Națiunea Gazdă și sprijinul oferit de contractare. Astfel, a devenit evident faptul că cele două soluții trebuie privite în complementaritate, deoarece desfășurarea unui proces eficient de planificare a CSO înainte de începerea operației contribuie la completarea sau chiar înlocuirea HNS. Pe de altă parte, CSO poate fi privit într-o relație de complementaritate și cu sprijinul logistic organic oferit de structurile de sprijin logistic proprii, deoarece el poate înlocui sau micșora amprenta logistică la teren a acestor entități. Planificarea din fazele inițiale ale operației a CSO nu numai că asigură reducerea costurilor, dar contribuie și la asigurarea încă de la dislocarea forțelor a serviciilor necesare trupelor.

Pe timpul desfășurării operațiilor multinaționale conduse de către UE, situațiile operaționale aflate în derulare pot contribui la încheierea de contracte, cu caracter ad-hoc, pentru soluționarea unor situații neprevăzute. Această capabilitate a comandantului Forței Multinaționale de reacționa rapid la cererile sosite de la trupe, oferă Forței Multinaționale flexibilitate și coerență în acțiune. Pe de altă parte, încheierea unor astfel de contracte arată că se pot înregistra costuri crescute și o livrare întârziată a materialelor sau a serviciilor solicitate. Din acest punct de vedere planificatorii de sprijin trebuie să ia în considerare avantajele și dezavantajele unei astfel de opțiuni, iar aspectele care țin de adoptarea acestei metode trebuie analizate, în mod corespunzător, pe timpul procesului de planificare a operațiilor.

Pentru derularea de contracte în teatrul de operații, comandanții militari ai UE, de la diverse eşaloane pot declanșa procesele aferente pe baza prevederilor mecanismului „Athena”, cu sprijinul agenției de contractare specifice, entitate aflată sub directa autoritate a Comitetului Special „Athena”. Pentru derularea de contracte în teatrele de operații, comandanții de la diverse eşaloane sau chiar administratorul „Athena” al operației pot utiliza platformele oferite de Agenția Europeană de Apărare (*European Defence Agency/EDA*), în acest sens. Astfel, încă de la începutul procesului de planificare, organismele abilitate pot determina și stabili bunurile, serviciile și/sau produsele care pot fi asigurate pe plan extern și ce standarde trebuie

respectate dacă se adoptă o astfel de modalitate de contractare.

Experiența acumulată în operațiile în care a fost sau este implicată Uniunea Europeană a demonstrat faptul că sprijinul oferit de contractare poate induce limitări și constrângeri, datorită angrenării unui număr mare de personal civil, în special pe considerente legate de protecția forței. Din acest motiv, restrângerea câmpului de activitate și sfera aplicațiilor subordonate contractării trebuie luată în considerare pe timpul procesului de planificare a operației.

Pe baza celor prezentate mai sus, o limitare deosebit de importantă poate surveni, în momentul în care, pe considerente de protecția forței, sprijinul contractat să nu fie livrat de către operatorul economic. Din acest motiv, planificatorii pe linia sprijinului logistic trebuie să analizeze în mod corespunzător acest tip de riscuri, astfel încât acțiunile desfășurate de trupe să nu fie influențate de lipsa sprijinului necesar. Nu în ultimul rând, astfel de lecții învățate trebuie să devină parte a procesului de planificare și să vizeze nivelul performanței și al siguranței operatorilor economici care derulează contracte în teatrele de operații.

E. Apelul la Bunurile Comune și Capabilitățile NATO reprezintă o ultimă, dar nu cea din urmă soluție de sprijin logistic, în operațiile multinaționale conduse de către UE. Această opțiune este reglementată de cele două organizații internaționale de securitate prin aranjamentele de tip „Berlin Plus”. Prin prevederi, NATO asigură accesul UE la capabilitățile de planificare ale Alianței, utilizarea opțiunilor de comandă europene ale NATO pentru operații conduse de UE (inclusiv postul european de lociitor al SACEUR) și, nu în ultimul rând, folosirea de către UE a bunurilor comune și capabilităților NATO predefinite, în prealabil.

În situația în care UE face apel la bunurile comune și capabilitățile NATO pentru operații militare desfășurate sub comanda sa, Agenția NATO pentru Sprijin Logistic (*NATO Support Agency/NSPA*) devine responsabilă pentru contractarea serviciilor logistice și este considerată integrator de contract.

Referitor la locațiile din care Uniunea Europeană înțelege să își susțină operațiile multinaționale desfășurate sub comanda sa, opțiunile nu sunt foarte extinse. Astfel, alegerea locației de amplasare a Bazei Logistice în Teatrul (*Theatre Logistic Base TLB*), ca parte a sistemului

de sprijin logistic organizat de către UE reprezintă parte integrantă a Concepției de Sprijin Logistic.

La alegerea acestei locații, criteriile avute în vedere vor lua în considerare aspecte precum condițiile de securitate, disponibilitatea capacităților de depozitare, existența sau nu a HNS, natura operației etc.

Aspectele și criteriile de alegere a unei astfel de baze de dislocare pot fi diferite în funcție de specificul terenului, precum și de etapele operației. Adicional, cele două opțiuni menționate pot fi complementare între ele. În orice caz, acestea se vor adapta schimbărilor mediului operațional transformându-se în consecință, în funcție de situație³.

O altă opțiune de amplasare a acestei baze de sprijin logistic este reprezentată de capacitățile oferite de navele de transport maritime. Acest tip de sprijin (*Seaborne Logistics Support/SBLS*) ia în considerare utilizarea platformelor navale în scopul asigurării sprijinului logistic în cadrul Operațiilor Militare Navale Întrunite conduse de către UE. Dorim să menționăm că prevederile concepției de sprijin logistic în operațiile conduse de către UE ia în considerare definiția conceptului de sprijin logistic naval întrunit NATO, Uniunea neavând experiența necesară pentru dezvoltarea unei astfel de sintagme.

Din perspectiva eficientizării activităților de sprijin logistic, folosirea unora dintre platformele navale pentru scopul sprijinirii forțelor proprii asigură avantajul de a putea dispune navele pe mare, în raza de vedere a țărmlui, în port sau într-o combinație de locații, de unde se poate interveni relativ repede.

În cele din urmă, locațiile folosite de forțele aeriene, de tipul Bazei de operații aeriene dislocabilă a UE (*Air Deployable Operating Base/DOB*) pot să dețină un rol important în asigurarea sprijinului logistic a unei operații militare conduse de către UE, în particular prin executarea activităților specifice procesului de dislocare/redislocare strategică. Astfel, DOB poate servi ca bază de sprijin logistic înaintat. Nu în ultimul rând, anumite elemente din structură pot asigura facilități de depozitare a bunurilor logistice critice, indispensabile trupelor în situații deosebite.

În finalul acestui articol dorim să scoatem în evidență faptul că, în afară de câteva mici excepții, concepția de sprijin logistic a UE decurge din cea a NATO, asemănările între cele două concepte fiind destul de evidente. Ceea ce credem că le deosebesc sunt aranjamentele de comandă și control, diferite, precum și metodele, respectiv abordările în materie de sprijin logistic. Astfel, aplicarea în operațiile conduse de către Uniunea Europeană a

mecanismelor de tip „Berlin Plus” sau „Athena” arată faptul că acțiunile militare ale UE au încă, nevoie de un substanțial suport din partea NATO. De altfel și experiența celor două organizații este diferită chiar dacă în ultima perioadă de timp, prin faptul că utilizează aceleași pachete de forțe puse la dispoziție de TCNs, tendințele tind să se aplatizeze.

O altă concluzie este aceea conform căreia misiunile asumate de către Alianță sunt de departe, din cele de natura conflictelor de joasă intensitate, pe când cele conduse de către UE par mai degrabă din cele de natura prevenirii conflictului. Și unele și altele sunt desfășurate în spațiu multinațional și sunt asemănătoare din punct de vedere al abordărilor de sprijin logistic.

NOTE:

1 D. Antonie, *Concepția de sprijin logistic în operațiile multinaționale desfășurate sub egida ONU și comanda NATO (UE)*, referat, curs postuniversitar de conducere pentru locuitori tehnici, Academia Tehnică Militară, București, 2012, p. 27.

2 JLSG HQ este un comandament responsabil pentru asigurarea comenzii și controlului întregului spectru de funcții logistice la nivelul TO și include și capacitatea de dislocare, susținere și redislocare.

3 *Ibidem*, p. 32.

BIBLIOGRAFIE

SMG/L-1, Doctrina logisticii operațiilor întrunite, București, 2008.

Metodologia planificării și organizării sprijinului logistic internațional al forțelor proprii, Statul Major General, București, 2008.

EU Concept for Logistic Support for EU-led Military Operations, Council Of The European Union, Brussels, 8641/11, COSDP 320, CSDP/PSDC 177, EEAS, 4 April 2011.

Antonie D., *Concepția de sprijin logistic în operațiile multinaționale desfășurate sub egida ONU și comanda NATO (UE)*, referat, curs postuniversitar de conducere pentru locuitori tehnici, Academia Tehnică Militară, București, 2012.

Zisu C., Scricieșu L., Mocanu B.P., Dogaru M., *Coordonate ale sprijinului logistic în operațiile internaționale*, Editura Centrul Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2008.